

NOWY

Dziś 6 stron

Cena 20 gr

KURJER WARSZAWSKI

Kilkaset samolotów nad Liverpooliem

Ustawa 1776

Całonocne bombardowanie urządzeń portowych i składów

Ataki powietrzne na obiekty wojskowe od Szkocji do Anglii południowej

BERLIN, 14.3.—Naczelną Komenda Armii Niemieckiej komunikuje w dniu 13 marca:

W ciągu całej nocy, przy świetle księżycowym i jasnej widoczności, kilkaset niemieckich samolotów bojowych atakowało w niestannej akcji z wielkim sukcesem urządzenia portowe w Liverpool — Birkenhead. Liczne urządzenia portowe i magazyny środków żywnościowych oraz położone w porcie zakłady przemysłowe zostały zniszczone lub też poważ-

nie uszkodzone. Na kilku statkach wzniecono pożary.

Dalsze ataki nocne słabszych bojowych sił lotniczych skierowano na obiekty wojskowe i urządzenia przemysłowe w Szkocji i Anglii południowej.

Podczas ataków na konwoje w pobliżu brytyjskiego wybrzeża wschodniego, samoloty wywiadowcze trafiły celnymi bombami trzy wielkie statki handlowe i zatopiły na obszarze morskim Great — Yarmouth statek pojemności 1.000 ton.

Lekkie samoloty bojowe zniszczyły za dnia hale i pomieszczenia na lotnisku w Anglii południowej.

Scigacz zatopił podczas wypadu na angielskie wybrzeże południowo-wschodnie kontrtorpedowiec brytyjski.

Na obszarze Morza Śródziemnego niemieckie samoloty bojowe wraz z eskadrami włoskimi dokonywały zbrojnej akcji wywiadowczej nad Malta.

W Afryce północnej lotnictwo niemieckie atakowało skutecznie bombami i bronią pokładową brytyjskie kolumny zmotoryzowane i skupienia samochodów.

Ostatniej nocy nieprzyjacieli zrzucał większą ilość bomb zapala-

jących i burzących na nadbrzeżne miejscowości północno-niemieckie, jak również i stolicę Rzeszy. W obrębie dzielnic mieszkaniowych uszkodzono pewną liczbę budynków, w tym kościoły i szpitale. W urządzeniach przemysłowych powstały jedynie nieznaczne szkody. Wśród ludności cywilnej jest szereg zabitych i rannych. Myśliwcy nocni oraz artyleria przeciwlotnicza zestrzeliła 10 spośród atakujących samolotów. Poza tym nieprzyjacieli stracił za dnia 3 samoloty w walkach powietrznych. Sześć samolotów niemieckich zaginęło.

Liverpool jest czwartym co do wielkości miastem angielskim (850.000 mieszkańców) i drugim portem Wielkiej Brytanii. Znaczenie jego jest tym większe, że jest on portem eksportowym i importowym obsługującym wielkie obszary przemysłowe środkowej Anglii, zamieszkałe przez około 10 milionów ludzi.

Przez port w Liverpoolu przechodzi 1/3 ogólnego przywozu do Anglii. W 1937 r. wyładowano w porcie tym 12 milionów ton towarów i surowców wszelkiego rodzaju, na 70 milionów ton ogólnego importu angielskiego. Najważniejsze pozycje importowe idące przez Liverpool to artykuły żywnościowe, zboże, korzenie, owoce południowe i pasza oraz bawelna. Ważną rolę odgrywa Liverpool jako port przywózowy ropy naftowej, której rocznie przechodzi tędy milion ton. Niemniejże znaczenie posiadał też jako port drzewny.

Na terenie miasta i portu znajdują się bardzo obszerne obiekty magazynowe, spichrze, magazyny, olbrzymie elewatory i silosy zbożowe oraz magazyny do przechowywania różnych towarów.

W Liverpoolu koncentruje się 1/4 ogólnych zapasów zboża importowego. Na terenie miasta przetwarza się około 1/4

składowe są w stanie pomieścić 150.000 beł bawelny i 200.000 beczek tytoniu. Wielkie znaczenie gospodarcze posiadają zbiorniki ropy, znajdujące się w porcie, który dysponuje ponadto specjalnymi rezerwuarami na ropę bunkrową. Liverpool jest dalej ośrodkiem przemysłu margarynowego, którego zdolność produkcyjna stanowi 1/3 ogólnej produkcji pokojowej Anglii.

W Liverpoolu bierze początek prowadzący do Manchesteru wielki kanał sławny, po którym poruszają się największe statki. Spośród zakładów przemysłu zbrojeniowego na wyróżnienie zasługuje montownia samolotów bombowych typu Lockhead.

RZYM, 14.3.—Włoski komunikat wojenny z czwartku brzmi:

Na froncie greckim nieprzyjacieli ponowili swoje ataki po obu stronach doliny Vojussa; odparto go z poważnymi stratami.

Lotnictwo nasze bombardowało ważną nieprzyjacielską bazę morską.

Samoloty własne i niemieckie zaatakowały w nocnych atakach urządzenia portowe w La Valletta.

W Afryce północnej samoloty nasze zaatakowały bazy morskie i lotnicze w Cyrenaice.

Oddziały niemieckiego korpusu lotniczego obrzuciły bombami i ostrzelały ogniem karabinów maszynowych obozy namiotowe oraz brytyjskie oddziały zmotoryzowane.

W Afryce Wschodniej nieprzyjacieli dokonali nalotów na kilka miejscowości w Erytrei, nie wywołując żadnych szkód.

Pięć Spitfire'ów zestrzelono

BERLIN, 14.3.—Podczas walki powietrznej, jaka rozegrała się w czwar-

(R) Bill nr 1776 otrzymał moc ustawy, która po złożeniu podpisu przez prezydenta Roosevelta już weszła w życie. Nie mogło być inaczej, gdyż projekt ten był projektem prezydenta, który w obu izbach parlamentarnych ma zdecydowaną większość. Śledząc przebieg końcowej fazy debaty parlamentarnej odnosiło się wrażenie, że opozycja zdradza o wiele więcej inicjatywy od większości, przemawiała częściej, czasami bardzo ostro i, jak to u Amerykanów w zwyczaju, bardzo drastycznie. Większość albo reagowała krótko, albo nie reagowała wcale, chcąc przyspieszyć przegłosowanie projektu ustawy.

Najwybitniejsi przedstawiciele opozycji to senatorowie Wheeler, Nye, poseł Fish, płk. Lindbergh i generał Johnson. Jako rzecznicy doktryny Monroego, nakazującej Stanom Zjednoczonym nie mieszać się w sprawy nieamerykańskie, zwalczali oni argumentację większości. Stanowisko opozycji da się sprowadzić do następujących tez:

Mówiąc o przeciwnikach Anglii, jako agresorach, nie wolno zapominać, że Anglia jest największym agresorem świata. Anglia nie bije się, jak utrzymuje, o szczytne ideały, lecz o swój własny interes. Twierdząc m. in., że walczy o Polskę, ubiega się o przyjaźń Moskwy, której wojska zajęły największy obszar b. państwa polskiego. Generał Wood przytoczył 5 lutego słowa Churchill, który już w roku 1936 powiedział doń: „Niemcy urastają zbyttno w potęgę, musimy Niemcy zniszczyć.“ A więc niechaj sobie niszczy, Anglia bowiem wypowiedziała Niemcom wojnę, a nie Niemcy jej. Anglia

1) Zezwala ona na wytwarzanie względnie nabywanie w fabrykach lub dokach materiałów obronnych wszelkiego rodzaju dla państwa, którego obronę prezydent uznaje za sprawę szczególnej wagi;

2) Prezydent jest upoważniony do przekazywania stronom zainteresowanym materiału obronnego drogą aktu sprzedaży, przeniesienia własności, wymiany, lub pożyczki;

3) Prace nad naprawą uszkodzonych sprzętów wojennych mogą być wykonywane na rachunek obcych rządów, jeżeli prezydent Stanów Zj. uzna to za korzystne dla swego państwa;

4) Prezydent Stanów Zj. może udzielić rządowi korzystającym z pomocy amerykańskiej w ramach ustawy nr 1776 wszelkich informacji, dotyczących materiału obronnego.

Ograniczenia prerogatyw prezydenta: a) Pełnomocnictwa nadzwyczajne prezydenta wygasają z dniem 30 czerwca 1943 r.; b) wartość ogólna odstąpionych amerykańskich materiałów obronnych nie może przekraczać sumy 1,3 miliarda dolarów; c) prezydent jest obowiązany do zasięgnięcia rady szefów sił zbrojnych kraju przed każdorazowym odstąpieniem amerykańskiego materiału wojennego; d) co 90 dni prezydent składa przed kongresem sprawozdania o sposobie i rozmiarach korzystania z udzielenych mu pełnomocnictw nadzwyczajnych.

Lindbergh, przemawiając przeciwko ustawie, powołał się m. in. na przykład Francji. Jego zdaniem zniesienie embarga na broń dla Francji przys-

Eden opuścić

Egipt

ISTAMBUL, 14.3.—Brytyjski minister spraw zagranicznych Anthony Eden, opuścił, jak donoszą z Kairu, we wtorek rano Egipt. Czas odlotu oraz miejsce startu samolotu trzymane są dotąd w tajemnicy.

Dymisja

tureckiego ministra

ISTAMBUL, 14.3.—Turecki minister sprawiedliwości Fethi Okyar podał się ze względów zdrowotnych do dymisji. Następcą jego został mianowany poseł Hasan Menemencioglu.

Zrozumienie i współpraca z sąsiadami

Podstawy polityki zagranicznej Jugosławii

BUKARESZT, 14.3.—Dziennik „Actiunea” zamieszcza rozmowę swego białogrodzkiego korespondenta z jugosłowiańskim ministrem spraw zagranicznych, Cincarem Markowiczem, w której ten m. in. oświadczył, że

mi, aby uchronić Europę południowo-wschodnią od dalszego rozszerzenia wojny oraz wzmocnienie współpracy gospodarczej, która wskutek wojny obecnej bardzo ucierpiała. Pod znakiem pozytywnej współpracy będzie

ISTAMBUL, 14.3. — Turecki minister sprawiedliwości Fethi Okyar dał się ze względów zdrowotnych do dymisji. Następcą jego został mianowany poseł Hasan Menemencioglu.

Zrozumienie i współpraca z sąsiadami Podstawy polityki zagranicznej Jugosławii

BUKARESZT, 14.3. — Dziennik „Actiunea” zamieszcza rozmowę swego białogrodzkiego korespondenta z jugosłowiańskim ministrem spraw zagranicznych, Cincarem Markowiczem, w której ten m. in. oświadczył, że najważniejszym celem polityki zagranicznej Jugosławii jest utrzymanie pokoju i wzmocnienie bezpieczeństwa kraju. Jugosławia chce przede wszystkim utwierdzić dobre stosunki ze swoimi sąsiadami. Polityczną dewizą jej jest „zrozumienie i współpraca”. Współpraca ze wszystkimi państwa-

mi, aby uchronić Europę południowo-wschodnią od dalszego rozszerzenia wojny oraz wzmocnienie współpracy gospodarczej, która wskutek wojny obecnej bardzo ucierpiała. Pod znakiem pozytywnej współpracy będzie mogła Europa położyć podwaliny pod nowy ustrój. Ta polityka pokojowa Jugosławia odpowiada w zupełności żywotnym interesom kraju i uczuciom narodowym. Myśl o trwałej i pokojowej współpracy wszystkich narodów osiadłych na Bałkanach i w dorzeczu Dunaju jest głęboko zakorzeniona w duszy narodu jugosłowiańskiego.

Ruch na Targach Wiedeńskich Pierwsze transakcje kupców cudzoziemskich

WIEN, 14.3. — Targi Wiedeńskie, które w ostatnich latach w coraz silniejszym stopniu kładły nacisk na podkreślanie kultury estetycznej, a poza tym na zafiarowanie krajom południowo-wschodnim artykułów niezbędnych dla wzmocnienia ich produkcji rolnej, oraz towarów codziennego użytku, od chwili swojego otwarcia, dowiodły, że realizacja obu tych dziedzin czyni stale coraz lepsze postępy.

Już w obu pierwszych dniach zarówno w pałacu wystawowym, jak i w halach wystawowych na terenie Prateru zaznaczyła się rekordowa frekwencja. W pierwszym dniu targów panowało żywe zainteresowanie w dziale informacyjnym. Zaznaczył się również silny udział zagranicy w dziale zakupów. Włochy objawiały zainteresowanie dla wiedeńskich towarów sztyklowych. Wyroby szklane i porcelanowe cieszyły się popytem wśród nabywców węgierskich i rumuńskich. Norwegowie zakupywali znane wiedeńskie towary skórzane. Południowy wschód interesował się silnie instrumentami muzycznymi. Firmy, wyrabiające artykuły biurowe zdołały zawrzeć kilka transakcji z Jugosławią, Słowacją, Węgrami i Holandią.

Na terenach wystawowych w Praterze przeważa element włościański. Już w pierwszym dniu targów czyniono

Rokowania w Tokio trwają

TOKIO, 14.3. — Delegacje Syjamu i Indochin Francuskich pozostają jeszcze przez pewien czas w Tokio, aby z japońską komisją mediacyjną opracować ostatecznie brzmienie układu pokojowego. Podpisany w środę japoński projekt mediacyjny w celu usunięcia sporów granicznych stanowi jedynie dokument prowizoryczny.

Nowy układ, jak donoszą, ma równocześnie zastąpić w praktyce umowy między Syjaniem a Indochinami Francuskimi z lat 1904 i 1907.

MOSKWA, 14.3. — Między Rosją Sowiecką i Królestwem Syjamu podjęto stosunki dyplomatyczne, handlowe i konsularne.

niemieckie i atakowało skutecznie wszelkiego rodzaju, na 70 milionów ton ogólnego importu angielskiego. Najważniejsze pozycje importowe idące przez Liverpool to artykuły żywnościowe, zboże, korzenie, owoce południowe i pasza oraz bawełna. Ważną rolę odgrywa Liverpool jako port przywózowy ropy naftowej, której rocznie przechodzi tędy milion ton. Niemiejsze znaczenie posiadał też jako port drzewny.

Na terenie miasta i portu znajdują się bardzo obszerne obiekty składowe, spichrze, magazyny, obrzynie elewatory i silosy zbożowe oraz magazyny do przechowywania różnych towarów.

W Liverpoolu koncentruje się 1/4 ogólnych zapasów zboża importowego, na terenie miasta przetwarza się około 1/8 ogólnego przemiału zbożowego. Chłodnie portowe w Liverpoolu mogą pomieścić około 1/6 towarów sprządzanych do Anglii. Specjalne domy

musze zaatakowały bazy morskie lotniczego obrzucili bombami i ostrzelały ogniem karabinów maszynowych obozy namiotowe oraz brytyjskie oddziały zmotoryzowane.

W Afryce Wschodniej nieprzyjacieli dokonali nalotów na kilka miejscowości w Erytrei, nie wywołując żadnych szkód.

BERLIN, 14.3. — Podczas walki powietrznej, jaka rozegrała się w czwartek nad Kanałem między niemieckimi myśliwcami a angielskimi Spitfire'ami, zestrzelono pięć angielskich maszyn.

no-zachodniej Anglii, było silnie zaatakowane; nalot trwał aż do wczesnych godzin porannych. Uszkodzono „budynki handlowe i inne”. Niemieckie lotnictwo zrzuciło w licznych miejscach Walii bomby kruszące. Ponadto Niemcy przeprowadzili ponowny atak na jedno z miast w południowo-zachodniej Walii.

no-zachodniej Anglii, było silnie zaatakowane; nalot trwał aż do wczesnych godzin porannych. Uszkodzono „budynki handlowe i inne”. Niemieckie lotnictwo zrzuciło w licznych miejscach Walii bomby kruszące. Ponadto Niemcy przeprowadzili ponowny atak na jedno z miast w południowo-zachodniej Walii.

Pięć Spitfire'ów zestrzelono

no-zachodniej Anglii, było silnie zaatakowane; nalot trwał aż do wczesnych godzin porannych. Uszkodzono „budynki handlowe i inne”. Niemieckie lotnictwo zrzuciło w licznych miejscach Walii bomby kruszące. Ponadto Niemcy przeprowadzili ponowny atak na jedno z miast w południowo-zachodniej Walii.

Nad całą Anglią huczały motory maszyn niemieckich Londyński komunikat o ostatnim nalocie

SZTOKHOLM, 14.3. — Według komunikatu angielskiej służby informacyjnej, podanego w czwartek rano, przyleciały w środę i w nocy na czwartek nad Anglię na wielkiej wysokości niemieckie samoloty bojowe. Słyszano je we wszystkich częściach Anglii: w Midlands, w Anglii południowej i południowo-zachodniej.

Pewne miasto, położone w północ-

no-zachodniej Anglii, było silnie zaatakowane; nalot trwał aż do wczesnych godzin porannych. Uszkodzono „budynki handlowe i inne”. Niemieckie lotnictwo zrzuciło w licznych miejscach Walii bomby kruszące. Ponadto Niemcy przeprowadzili ponowny atak na jedno z miast w południowo-zachodniej Walii.

Kto zamordował Igo Syma? Listy gończe za Dobiesławem Damięckim i Janiną Górską 3000 zł nagrody za wskazanie miejsca pobytu poszukiwanego

Dobiesław Damięcki Janina Górską

Dowódca SS i Policji w Okręgu Warszawskim p. Moder podaje za naszym pośrednictwem do wiadomości ogółu co następuje:

Podjezany o współdziałanie w zbrodni na osobie kierownika Teatru miasta Warszawy, Karola Juliusza Syma, jest ukrywający się od dnia 7 marca 1941 r. 42-letni aktor Dobiesław Damięcki w którego towarzystwie przebywa znaj-

dująca się w poważnym stanie aktorka Janina Górską.

Wszystkie osoby, które widziały Damięckiego i Górską w dniu 7 marca 1941 r. lub później, wzywane są do niezwłocznego zgłoszenia o tym w biurze Komendanta Policji Bezpieczeństwa i SD w Okręgu Warszawskim, w Warszawie, Strasse der Polizei (Al. Szucha) 25 lub w jakimkolwiek komisariacie policji. Osoby, udzielające pomocy lub schronienia Damięckiemu i Górskiej po opublikowaniu niniejszego obwieszczenia, będą karane. Ci, którzy dotychczas pomagali Damięckiemu,

unikną kary, o ile na podstawie tego obwieszczenia udzielą niezwłocznie policji informacji.

Damięcki jest średniego wzrostu, twarz ma owalną, niebieskie oczy i kędzierzawe ciemnoblonde włosy.

Za informacje prowadzące do ujęcia mordercy wyznaczono nagrodę w wysokości 3.000 zł.

Nagroda ta przeznaczona jest wyłącznie dla osób cywilnych. Urzędnikom służby policyjnej i SD prawo do niej nie przysługuje. Wypłata nagrody nastąpi z wykluczeniem drogi prawnej.

Wesz jest rozsądnikiem groźnego tyfusu plamistego. Zwalczaj ją więc wszędzie, utrzymuj w czystości swe ciało, ubranie i mieszkanie. Unikaj żydów, gdyż są najbardziej zawszeni.

prezydent jest obowiązany do zasięgnięcia rady szefów sił zbrojnych kraju przed każdorazowym odstąpieniem amerykańskiego materiału wojennego; d) co 90 dni prezydent składa przed kongresem sprawozdania o sposobie i rozmiarach korzystania z udzielenych mu pełnomocnictw nadzwyczajnych.

Lindbergh, przemawiając przeciwko ustawie, powołał się m. in. na przykład Francji. Jego zdaniem zniesienie embarga na broń dla Francji przyspieszyło ofensywę niemiecką i w rezultacie klęskę Francji. Podobne skutki przewiduje popularny lotnik dla Anglii. „Uważam — powiedział Lindbergh — za ważne, aby Anglia wojny nie przegrała, ale nie sądzę, by Ameryka mogła mieć wpływ na wyniki boju.

Zainterpelowany przez posła Fisha były ambasador amerykański w Londynie Kennedy odpowiedział na pytanie, czy Anglicy wespół z wojskami amerykańskimi mogliby pobić Niemców: „Wobec kwestyj transportowych i innych trudno o odpowiedź na to pytanie. To nie nasza wojna i Stany powinny się od niej trzymać zdala. Stany Zjednoczone nie znajdują się obecnie w sytuacji, która by pozwalała na prowadzenie wojny. Z tej racji jestem za udzieleniem Anglii pomocy“.

Jak wynikało z wczorajszych depeesz nowouchwalona ustawa jest już realizowana. Czy pomoc udzielana odtąd jawnie, będzie wydatniejsza od tej, którą Anglia już i tak otrzymywała, to będzie zależało nie tylko od wydajności amerykańskiego przemysłu zbrojeniowego, ale również od marynarki podwodnej i lotnictwa Niemiec. Materiał i sprzęt wojenny w Ameryce — podkreślają w Niemczech — to jeszcze nie materiał i sprzęt w Anglii. It is a long way from America to England, isn't it? Niemieckie koła polityczne wskazują na oświadczenie Kanclerza Hitlera w tej materii, który stwierdził, że rząd i sztab niemiecki, przystępując do wojny, brały w rachubę wszelkie możliwości, a zatem i możliwość wspomaganie Anglii przez Stany Zjednoczone. Nawet możliwość przystąpienia Ameryki do wojny. Zdaniem Berlina, siły zbrojne Niemiec zadadzą Anglii cios śmiertelny. Zastrzykami można co prawda przedłużyć nieco życie, zastrzyk nie chroni jednak przed śmiercią.

Zwolennicy billu nr 1776 zdawali sobie dobrze sprawę, że hasło: „W imię demokracji i wolności“ jest dla mas zbyt mało przekonujące. Toteż zastosowano mocniejsze, fantastyczne co prawda, ale atrakcyjne i frapujące hasło inwazji niemiecko-włoskiej na półkulę zachodnią. Amerykanie mają od dawna opinię dużych dzieci, opinię tę potwierdza diariusz z dyskusji wokoło ustawy o pomocy dla niektórych państw wojujących. Sekretarz stanu dla spraw wojskowych Stimson przewiduje inwazję powietrzną, gdyby osi udało się zniszczyć flotę angielską, sekretarz stanu dla marynarki wojennej Knox, że Niemcy wylądają najpierw w Ameryce Południowej, mr. Gerard, ambasador amerykański w Berlinie w 1913 — 1917 r. miał wizję Brazylii i Meksyku, obsadzonych przez wojska osi, które stamtąd rozpoczną marsz na Stany Zjednoczone itd. Obawy ludzi trzeźwiejszych obracały się dokoła floty angielskiej, którą uważa się za niezbędny czynnik bezpieczeństwa dla Ameryki, dopóki Stany nie będą dysponowały t. zw. flotą dwurozową, t. zn. flotą tak silną, która by gwarantowała bezpieczeństwo wybrzeży amerykańskich na Atlantyku i Pacyfiku.

Jakie prerogatywy daje prezydentowi nowa ustawa?